

MÈTODES ESPECÍFICS D'INTERVENCIÓ EN FISIOTERÀPIA I

Dades generals

- **Descripció:** Aquesta assignatura permet a l'alumne conèixer els principis bàsics i modalitats de les diferents tècniques aplicables en l'àmbit de la Fisioteràpia. Amb l'objectiu de disposar d'eines d'avaluació i tractament davant de diferents patologies del sistema neuromusclesquelètic; com ara el síndrome d'atrapament nerviós, síndrome de dolor miofascial i diferents lesions més específiques de teixits tous.
- **Crèdits ECTS:** 5 Obligatoris
- **Idioma principal de les classes:** Català / Castellà
- **S'utilitza oralment la llengua anglesa en l'assignatura:** 10%
- **S'utilitzen documents en llengua anglesa:** 10%
- **Durada:** Anual
- **Curs:** 2n
- **Professorat:** Alba Aixendri Andreu, Tània Perales Domini, Jordi Castellano Granell.

Competències

Competències específiques:

A14 Aplicar els procediments fisioterapèutics generals: cinesiteràpia, massatge i massoteràpia, electroteràpia, magnetoteràpia, ergoteràpia, hidroteràpia, balneoteràpia, climatoteràpia, talassoteràpia, termoteràpia, crioteràpia, vibroteràpia, fototeràpia, pressoteràpia i els derivats d'altres agents físics. Identificar els procediments fisioterapèutics basats en mètodes i tècniques específics d'actuacions fisioterapèutiques que s'apliquen en les diferents patologies de tots els aparells i sistemes, i en totes les especialitats de medicina i cirurgia, així com en la promoció i conservació de la salut i en la prevenció de la malaltia. Utilitzar els mètodes en els processos neurològics, de l'aparell locomotor (teràpies manuals, teràpies manipulatives articulars, osteopatia i Quiropràxia), de l'aparell respiratori, del sistema cardiocirculatori, en les alteracions de l'estàtica i la dinàmica, en els mètodes específics ortopèdics i les tècniques terapèutiques reflexes, alternatives o complementàries afins al camp de competència de la fisioteràpia.

A28 Executar, dirigir i coordinar el Pla d'Intervenció de Fisioteràpia, atenent al principi de la individualitat de l'usuari i utilitzant les eines terapèutiques pròpies de la fisioteràpia, és a dir, el conjunt de mètodes, procediments, actuacions i tècniques que mitjançant l'aplicació dels mitjans físics curen, recuperen, habiliten, rehabiliten, adapten i readaptar les persones amb deficiències, limitacions funcionals, discapacitats i minusvalideses; prevenen les malalties i promouen la salut a les persones que volen mantenir un nivell òptim de salut. Això implica establir i aplicar els mitjans físics terapèutics en els tractaments que es presten als usuaris de totes les especialitats de medicina i cirurgia on sigui necessària l'aplicació dels mitjans esmentats. Dissenyar i aplicar exercicis terapèutics, amb mètodes especials, per a les malalties i lesions cardiorespiratòries, ortopèdiques, traumatològiques, pediàtriques, reumatològiques, geriàtriques, neurològiques, pneumòleg, esportives, així com per les alteracions del raquis, la incontinència urinària i fecal i els exercicis maternals prepart i postpart. Dissenyar i aplicar els procediments de cinesiteràpia, mobilització, manipulació, massoteràpia, teràpia manual, osteopatia, quiropràxia i la resta de tècniques manuals. Dissenyar i aplicar les diferents modalitats de electroteràpia, termoteràpia i crioteràpia, fototeràpia, ultrasonoteràpia, vibroteràpia, magnetoteràpia, ergoteràpia i pressoteràpia. Dissenyar i aplicar les diferents modalitats d'hidroteràpia, balneoteràpia, climatoteràpia, talassoteràpia, etc. Dissenyar i aplicar les diverses modalitats dels mètodes i tècniques terapèutiques reflexes així com d'altres teràpies manuals específiques, alternatives o complementàries afins al camp de competència de la fisioteràpia. Establir i aplicar el tractament en grups a usuaris amb problemes similars.

Fomentar la participació de l'usuari i la família en el seu procés de recuperació. Prevenir i evitar els riscos en l'aplicació del tractament. Establir el pla de pautes que ha de seguir durant el tractament.

A29 Avaluar l'evolució dels resultats obtinguts amb el tractament de fisioteràpia amb relació als objectius marcats i als criteris de resultats establerts. Serà necessari: definir i establir els criteris de resultats, realitzar la valoració de l'evolució del pacient / usuari, redissenyar els objectius segons la valoració, si cal, i adequar el pla d'intervenció o tractament als nous objectius, si escau.

A31 Proporcionar una atenció de fisioteràpia de manera eficaç, atorgant una assistència integral als pacients / usuaris, per la qual cosa serà necessari interpretar les prescripcions facultatives; preparar l'entorn en què es durà a terme l'atenció de fisioteràpia perquè sigui confortable, mantenir informat al pacient del tractament que se li aplica, explicant les proves i maniobres que se li practiquen, la preparació que requereixen i demanar-li que col·labori en tot moment, registrar diàriament l'aplicació de l'atenció en fisioteràpia, l'evolució i els incidents, identificar signes i símptomes d'alteració de les funcions biològiques relacionats amb l'atenció de fisioteràpia, controlar i interpretar els signes vitals durant l'execució del tractament diari, orientar les activitats i l'actuació en relació als pacients / usuaris, del personal no sanitari i subaltern, i avaluar la pròpia atenció proporcionada als pacients / usuaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Identificar i comprendre els factors que influeixen en els processos sobre els quals actua el fisioterapeuta, el que li permet utilitzar els mètodes de tractament habituals amb una millor comprensió i, fins i tot, modificar de forma racional d'acord amb l'afecció individualitzada.
2. Realitzar correctament les tècniques estudiades.

Continguts

1. El síndrome de dolor miofascial (SDM)
 - 1.1. Definició i característiques
 - 1.2. Mètodes d'exploració
 - 1.3. Mètodes no invasius de tractament del SDM
 - 1.3.1. Musculatura cervicodorsal, espatlla i braç.
 - 1.3.2. Musculatura avantbraç i mà.
 - 1.3.3. Musculatura part inferior tronc.
 - 1.3.4. Musculatura maluc, cuixa i genoll.
 - 1.3.5. Musculatura cama, turmell i peu.
2. Drenatge limfàtic manual
 - 2.1 Anatomia, fisiologia i fisiopatologia del sistema limfàtic
 - 2.2 Diagnòstic diferencial
 - 2.3 Tractament
3. Neurodinàmica: Mobilitzacions del sistema nerviós perifèric
 - 3.1. Generalitats del sistema nerviós
 - 3.2. Lesions del sistema nerviós. Síndromes d'atrapament
 - 3.3. Exploració del sistema nerviós
 - 3.4. Tractament

Activitats

Tipus d'activitat	Hores professor	amb	Hores professor	sense	Total
Activitat introductòria	1				1
Classes magistrals	21		15		36
Classes pràctiques	30		20		50
Prova d'avaluació	4		34		38
Total	56		69		125

Tipus d'activitat

Activitat introductòria
 Classes magistrals
 Classe pràctica de síndrome de dolor miofascial
 Classe pràctica de massatge transvers profund
 Classe pràctica de neurodinàmica

Les dades que apareixen a la taula de planificació són de caràcter orientatiu, considerant l'heterogeneïtat de l'alumnat.

Avaluació i qualificació

Activitats d'avaluació

Activitat d'avaluació	Competència	Descripció de l'activitat	%
AA1 Examen pràctic (1) primer quadrimestre	A14, A28, A29, A31	Examen oral pràctic per parelles. S'avaluaran coneixements teòrics, maniobres de valoració i tractament (<i>Síndrome dolor miofascial</i>). Avaluació continuada gener . Avaluació final juny .	40%
Examen teòric (2) segon quadrimestre	A14, A28, A29, A31	Examen tipus test on s'avaluaran els continguts teòrics de l'assignatura (examen resposta única, on cada resposta ben contestada suma 1 punt, cada resposta mal contestada resta un 0.33 i la no contestada ni suma ni resta). (<i>drenatge limfàtic</i>)	5% 95%
AA2 Examen pràctic (2) segon quadrimestre	A1, A14, A28, A29, A31	Examen pràctic. Es farà un vídeo amb la tècnica corresponent per avaluar els continguts pràctics d'aquesta part. (<i>drenatge limfàtic</i>)	5%
AA3 Examen pràctic segon quadrimestre	A14, A28, A29, A31	Examen oral pràctic per parelles. S'avaluaran coneixements teòrics, maniobres de valoració i tractament (<i>Neurodinàmica</i>). Avaluació continuada juny . Avaluació final juny .	45%

**El 5% restant de la nota correspondrà a l'assistència, actitud i participació a classe durant el curs, tant a classes teòriques com pràctiques.*

Qualificació

AVALUACIÓ CONTÍNUA:

- L'assistència a **classes pràctiques és obligatòria**, és imprescindible haver assistit al 80% de les sessions pràctiques* per acollir-se a aquesta modalitat.

* És necessari **presentar justificant** si no s'assisteix a classe. En cas de no fer-ho **no** es podrà seguir l'avaluació contínua. S'haurà d'examinar en l'avaluació final de tot el contingut de l'assignatura, teòric i pràctic. En cas de superar el 20% d'absència, tot i ser justificada, no es podrà acollir tampoc a la modalitat d'avaluació contínua i s'haurà d'avaluar de tota l'assignatura a l'avaluació final.

- Cal aprovar cada una de les parts (exàmens) amb una nota igual o superior a 5 per calcular la nota final de l'assignatura.

AVALUACIÓ FINAL:

- L'alumnat que no hagi assistit al 80% de les sessions pràctiques, o hagi faltat **sense** justificar a classes pràctiques, o no hagi superat l'avaluació contínua, ha de fer l'examen final en el que s'avalua el contingut teòric i pràctic de tot el curs (mateix tipus examen que en l'avaluació contínua). L'aprovat és a partir de 7.

- L'alumnat que hagi assistit al 80% de les sessions pràctiques però que no hagi superat alguna de les parts, només s'haurà de presentar de la part suspesa. La nota màxima que poden tenir és un 7. Sol aquells alumnes que han aprovat l'avaluació contínua, i volen pujar nota, podran obtenir un 10 com a nota màxima en l'avaluació final. Per poder presentar-se hauran de renunciar la seva nota de l'avaluació contínua per escrit (segons model).

criteris específics de la nota No Presentat:

Es considerarà un alumne no presentat aquell que ha realitzat menys del 50% de les activitats d'avaluació continuada o no s'ha presentat a l'avaluació final o a l'avaluació única.

Bibliografia

- VÁZQUEZ J, JÁUREGI A. El masaje transverso profundo. Madrid: Mandala ediciones; 2004.
- CYRIAX PJ, CYRIAX JH. Cyriax's illustrated Manual of Orthopaedic Medicine. 2ª ed. Oxford: Butterworth Heinemann; 1993.
- HAARER-BECKER R, SCHOER D. Manual de técnicas de fisioterapia. Barcelona: Paidotribo; 2001.
- CYRIAX J. Lesiones de ligamentos tendones, cartílagos y músculos. Madrid. Ed Marbán; 2005.
- VÁZQUEZ J. Manual profesional del masaje. Badalona: Paidotribo; 2009.
- OMBREGT L. A System of Orthopaedic Medicine. 3rd Edition. Churchill Livingstone; 2013.
- MARTÍNEZ F, GALINDO R. James Henry Cyriax: el progreso hacia el diagnóstico diferencial y la exploración sistematizada. Fisio Divulg. 2014; 2(1); 28-32.
- BUTLER D. Movilizaciones del sistema nervioso. 2ªed. Barcelona: Paidotribo; 2009.
- SHACKLOCK M. Neurodinámica clínica: un nuevo sistema de tratamiento musculoesquelético. Barcelona: Elsevier; 2007.
- BARRAL JP. Manipulación de nervios periféricos. Masson; 2009.
- SIMONS DG, SIMONS LOIS, TRAVELL J. Dolor y disfunción miofascial: el manual de los puntos gatillo: Travell y Simons. Madrid: Médica Panamericana, 2002-2004

Assignatures recomanades

- Anatomia II
- Patologia Mèdica
- Patologia Quirúrgica